

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра теорії та практики управління

БАКАЛАВРАТ

Назва навчальної дисципліни

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Освітньо-професійна програма Адміністративний менеджмент / Електронне урядування

Курс	1
Семестр	1-2

Статус Обов'язкова
Форма навчання Денна / заочна
Семестровий контроль Екзамен / залік
Індивідуальне завдання

ECTS	8
Годин	240

Інформація про викладачів

Викладачі	Лекції	Практичні/лабораторні
ПІБ	Чепульченко Тетяна Олексіївна Посада доцент Науковий ступінь кандидат юридичних наук Вчене звання доцент	Пряміцин Вячеслав Юрійович Посада викладач
Профіль викладача	http://tdp.kpi.ua/vikladachi/	http://tdp.kpi.ua/vikladachi/
e-mail		slavayurievich@gmail.com

Розподіл годин та занять

Форма навчання	Аудиторні заняття					
	Лекції		Практичні		Лабораторні	
	заняття	години	заняття	години	заняття	години
Денна	18	36	18	36	0	0

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Теорія держави і права" спрямована на опанування студентами навичок використання базових знань з правових засад розвитку суспільства, побудови, розвитку та функціонування держави і права. Під час вивчення дисципліни «Теорія держави і права» студенти будуть орієнтуватись в системі законодавства України та знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування. Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія держави і права» є отримання навичок розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів юриспруденції і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти:

- Оволодіють навиками реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Оволодіють теоретичними знаннями з метою збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку держави і права, а також оволодіють загальною системою знань про роботу державного механізму, систему права та законодавства в їх розвитку.
- Отримають навички аналізувати нормативно-правові акти, здійснювати їх тлумачення, готувати та адаптувати документи в новій ситуації відповідно до чинного законодавства.
- Здобудуть навички працювати в команді при вирішенні юридичних питань та складних ситуацій.
- Здобудуть навички пошуку, оброблення та аналізу юридичної інформації з різних джерел.
- Оволодіють навиками виявляти, ставити та вирішувати проблеми з питань, що потребують юридичної оцінки, та питань державної політики в Україні.
- Здобудуть навички з дослідницької та пошукової діяльності, оброблення та аналізу інформації щодо діяльності державного апарату, особливостей правової системи, використовувати теоретико-методологічний апарат права в дослідженні державно-правових явищ.
- Оволодіють навиками забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Теорія держави і права» вивчається паралельно з предметами «Логіка», «Філософія», вона є необхідною передумовою подальшого засвоєння галузевих, спеціальних прикладних юридичних дисциплін.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, месенджери та чат бот Telegram "ТДПконсультант". Студентам необхідно володіти навичками з використання текстового редактора.

Перелік тем

Кредитний модуль 1

Тема 1. Загальнотеоретична характеристика правознавства як юридичної науки. Поняття, предмет і структура юридичної науки.

Тема 2. Загальне поняття, предмет методологія та функції теорії держави і права, її практична значущість.

Тема 3. Походження, сутність та основні риси держави.

Тема 4. Загальна характеристика теорій походження держави. Теорія сучасної держави.

Тема 5. Типологія держави.

Тема 6. Державна влада і держава.

Теорія держави і права

Тема 7. Державно-політична система суспільства.

Тема 8. Форми держави та її структурні елементи.

Тема 9. Функції держави.

Тема 10. Механізм і апарат держави.

Тема 11. Місцеве самоврядування.

Тема 12. Соціальна держава.

Тема 13. Права людини і громадянина.

Тема 14. Основні теорії демократії.

Кредитний модуль 2

Тема 1. Загальне вчення про право.

Тема 2. Основні сучасні підходи до праворозуміння.

Тема 3. Теорія сучасної правової системи.

Тема 4. Система права і систематизація нормативно-правових актів.

Тема 5. Норми права у системі нормативного регулювання.

Тема 6. Правоутворення та форми (джерела) права.

Тема 7. Правові відносини. Юридичні факти.

Тема 8. Реалізація норм права.

Тема 9. Тлумачення правових норм.

Тема 10. Правова і правомірна поведінка. Правопорушення. Юридична відповідальність.

Тема 11. Законність і правопорядок.

Тема 12. Правосвідомість і правова культура.

Тема 13. Правове виховання. Правовий нігілізм.

Тема 14. Основні типи правових систем світу.

Тема 15. Правова система України.

Програмні результати навчання¹

Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

№ з/п	Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання (контрольні заходи)	Термін виконання
1.	Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства, а саме знати поняття та ознаки держави та її елементи, принципи формування і діяльності державного апарату, державні органи влади в Україні та їх компетенцію, застосовувати знання правотворчості, тлумачення права та правореалізації у практичних ситуаціях	Робота з навчальною літературою; робота в малих групах, дискутування	Усне опитування, публічні виступи	Протягом всього навчання
2.	Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування, а саме орієнтуватись в системі законодавства України та знати основні нормативно-правові акти, здійснювати аналіз юридичних ситуацій	Робота в малих групах, розв'язання практичних завдань, робота з нормативною документацією	Виступи з презентаціями, виконання письмових практичних робіт, письмові творчі проекти	Протягом всього навчання

¹Learning outcomes.

Теорія держави і права

	та знаходити шляхи вирішення проблем права			
--	--	--	--	--

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, диспут, групова робота, командна робота, парна робота, ділові ігри, навчальні дебати, круглий стіл та есе з обов'язковим використанням інформаційно-комунікативних технологій при підготовці до занять.

Застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами і технологіями:

- 1) методи проблемного навчання (проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда) і дослідницький метод);
- 2) особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозковий штурм», «аналіз ситуацій» ділові, рольові та імітаційні ігри, дискусія, експрес-конференція, навчальні дебати, круглий стіл, кейс-технологія, проектна технологія і ін.);
- 3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації для лекційних занять, розробка і застосування на основі комп'ютерних і мультимедійних засобів творчих завдань, доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-форум, інтернет-семінар і ін.).

Навчальні ресурси

Всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали і нормативно-правові акти прикріплені до відповідних тем в чатботі "ТДПконсультант".

Індивідуальне завдання

Відповідно до навчального плану студентами повинні бути написані реферати. Виконання реферату допомагає більш глибоко уявити правові положення, показує здібності студентів до самостійної роботи з літературою, допомагає виробити навички до узагальнення матеріалів правової практики і вірного застосування норм права. Реферат виконується по одній з пропонованих тем за вибором студента. Виконуючи реферат, студенту слід ретельно ознайомитись і засвоїти певні положення навчальної програми. Тому її слід вибирати з урахуванням інтересу до певного питання курсу. Обсяг реферату становить 15-20 сторінок друкованого тексту. Реферат з дисципліни «Теорія держави і права» здається не пізніше як за місяць до залікової сесії студентів відповідної форми навчання. Реферат виконується виключно державною мовою. Оцінюється незадовільно реферат, яка виконана на базі підручника та позбавлена елементів самостійності. Неприпустимо переписувати текст з літературних джерел без посилання на авторів назву роботи та сторінку де міститься цей текст.

Система оцінювання

1 семестр

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Опитування на семінарському занятті	60	4	15	60
2.	Проходження онлайн-курсів	20	5	4	20
3.	Реферат	20	20	1	20

Теорія держави і права

	Всього	100
--	--------	-----

2 семестр

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Опитування на семінарському занятті	60	4	15	60
2.	Екзамен	40	1	40	40
	Всього				100

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до екзамену/заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD $\geq$ 40

Необов'язкові умови допуску до екзамену:

1. Активність на практичних заняттях.
2. Позитивний результат першої атестації та другої атестації.
3. Відвідування лекційних занять.
4. Виконання практичних робіт.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою²

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Можливість отримання оцінки «автоматом»: так в 1 семестрі (залік) ні в 2 семестрі (екзамен).

²Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Написання фахової статті	10 балів	Порушення термінів виконання індивідуального завдання	- 5 балів

Відвідування занять

Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

Пропущені контрольні заходи

Перескладання пропущених семінарських занять відбуваються 1 раз в тиждень в назначений викладачем день.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами³.

Критерій	Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ⁴	8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умовою отримання атестацій є поточний рейтинг ⁵	≥ 15 балів	≥ 28 балів

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

³Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 20 с.

⁴Там само.

⁵Там само.

Теорія держави і права

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Дистанційне навчання

Дистанційне навчання через проходження онлайн-курсів за певною тематикою допускається за умови погодження зі студентами. У разі, якщо невелика кількість студентів має бажання пройти онлайн-курс за певною тематикою, вивчення матеріалу за допомогою таких курсів допускається, але студенти повинні виконати всі завдання, які передбачені у навчальній дисципліні.

Для кращого розуміння сучасних тенденцій розвитку та функціонування держави і права пропонується опанувати наступні он-лайн курси:

Механіка реформ: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+MR101+2018_T3/about

Основи державної політики:

https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/GOV101/2015_T2/about

Децентралізація в Україні – теорія та практика: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/about

Дані курси розроблені провідними вітчизняними науковцями та за активної участі державних діячів України. Основне коло питань, які в них розглядаються це: чітке обґрунтування та оволодіти поняттєво-термінологічним апаратом курсу; формування розуміння основ державної політики, розробки змін до законодавства та прийняття управлінських рішень.

Виставлення оцінки за контрольні заходи шляхом перенесення результатів проходження онлайн-курсів не передбачено.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Теорія держави і права» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Позааудиторні заняття

Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо.

Додаток 1.

Програмні результати навчання (розширена форма)

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Теорія держави і права» студенти зможуть:

Результати навчання		Відповідність результатів навчання до компетентностей у СВО ⁶	
		Загальні компетентності (softskills)	Спеціальні компетентності (фахові)
1.	1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.	2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 6. Здатність працювати в команді. 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.
2.	6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.	2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

⁶Наказ Міністерства освіти і науки України №1172 від 29.10.2018 року «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».

Додаток 2.

Запитання на кваліфікаційний іспит у відповідності до програмних результатів навчання

№ з/п	Результати навчання	Запитання на кваліфікаційний іспит (у відповідності до програмних результатів навчання)
1.	1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.	Визначте основні методологічні підходи, що склалися до розуміння держави. Дайте розгорнуту характеристику форми правління. Дайте характеристику ознакам суверенітету Української держави. Розкрийте співвідношення держави і права з природою, суспільством, економікою. Поясніть співвідношення законності з правопорушенням, суспільним порядком і дисципліною.
2.	6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.	Охарактеризуйте структуру права за допомогою прикладів чинного законодавства. Наведіть приклади норм права, в яких містяться різні види структурних елементів (складні, прості, альтернативні). Як співвідносяться норми права з іншими соціальними нормами? В чому полягає їхня взаємодія?